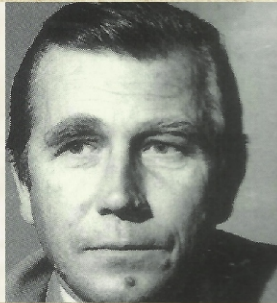

Mozaika na ścianie SP nr 17

Ciekawostki historyczne

Jednym z dzieł Bronisława Jarczoka była mozaika umieszczona na ścianie budynku szkolnego. Była to Szkoła Podstawowa nr 17 w dzielnicy Piekło ul. Jasna, wybudowana w latach sześćdziesiątych. Obecnie mieści się tutaj Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza, ale praca Jarczoka została zlikwidowana. [AR]

Bronisław Jarczok

Choć ceniony grafik i popularyzator sztuki **Bronisław Jarczok** (1926–1984) pochodził z Bielska, to od czasu ukończenia studiów na krakowskiej ASP, związał swoje życie z Dąbrową Górniczą. Tu zainicjował Ogólnopolskie Plenery (lata 1968, 1970) pod patronatem „Grupy Zagłębie”, do której należał. Był pedagogiem i społecznikiem. Prace Jarczoka znalazły się w muzealnych zbiorach m.in. Majdanka i Oświęcimia. Zginął tragicznie w pożarze własnej pracowni. [MC]

Oryginalny Sztandar 11 Pułku Piechoty

11 Pułk Piechoty powstał w 1918 roku w Dąbrowie Górniczej. 13 stycznia 1919 roku przekazano mu pierwszą chorągiew. Została ona wykonana przez kobiety należące do organizacji POW. Były to dąbrowianki: Irena Jaworska, Janina i Lucyna Bronne, Janina i Władysława Jaroń. Chorągiew ta została przekazana dowódcztwu pułku i była przechowywana do roku 1924, po czym trafiła do zbiorów Muzeum Wojska Polskiego w Warszawie, gdzie znajduje się do dzisiaj. Muzeum przygotowuje replikę chorągwi do swoich zbiorów. [KB]

Z okazji obchodów stulecia praw miejskich Dąbrowy Górniczej zapraszamy na szereg wydarzeń, m.in.:

18 sierpnia Urodziny Miasta

- 17:00 Inscenizacja historyczna z aktorskim udziałem władz miasta i dąbrowskich stowarzyszeń (Plac Wolności przed PKZ)
- 19:00 Koncert Orkiestry Reprezentacyjnej Straży Granicznej (Pałac Kultury Zagłębia)

19 sierpnia Święto Wojska Polskiego

- 11:00–21:00 Piknik Military (Park Hallera)

20 sierpnia

- 18:00 Koncert Marcina Wyrostka + Motion Trio (Plac Wolności przed PKZ)
- 19:16 Rekordeon (bicie rekordu w jednoczesnej grze na akordeonie)

21 sierpnia

- 21:30 Pokaz multimedialny na elewacji budynku Pałacu Kultury Zagłębia (video mapping)

Więcej informacji na stronie www.dabrowa-gornicza.pl

Wydawca
Dąbrowskiego
Kuriera Muzealnego:
Muzeum Miejskie
„SztYGarka”
sekretariat@muzeum-dabrowa.pl

Redaktor:
Arkadiusz Rybak
arybak@muzeum-dabrowa.pl

Autorzy:
Magdalena Cynkiewicz
Krzysztof Borda
Arkadiusz Rybak

Opracowanie graficzne:
Elżbieta Jankowska

Ilustracje:
archiwum Muzeum

Dąbrowski Kurier Muzealny

Nr 7/2016

Unikalne zdjęcie kolonii Reden z 1919 roku.
Widać na nim zakręt dzisiejszej ulicy Królowej Jadwigi w rejonie Merkurego

Najstarszym osiedlem górniczym w naszym mieście jest tzw. Reden. Siatkę ulic wytyczono w latach 20. XIX wieku. Resztę osiedla zajmowały niewielkie działki zabudowywane jednorodinnymi domami. Górnicy budowali swoje domy, otrzymując preferencyjne

kredyty z Banku Polskiego. W II połowie XIX wieku górnicy ci otrzymali swoje działki na własność. Z biegiem lat były one zabudowywane kamienicami i blokami, dlatego też Reden stracił już urok dawnego osiedla domów jednorodzinnych.

Szanowny Czytelniku!

Zapraszamy Państwa do przeczytania wakacyjnego numeru Dąbrowskiego Kuriera Muzealnego. Polecamy artykuł na temat francuskich artystów w Dąbrowie Górniczej oraz informacje o Bronisławie Jarczoku, nieco zapomnianym twórcy Zagłębia Dąbrowskiego. W dniach 18–21 sierpnia 2016 roku zapraszamy na weekend stulecia w Dąbrowie Górniczej (info na stronie 4).

Życzymy miłej lektury
oraz udanego wypoczynku.

*Arkadiusz Rybak
Dyrektor
Muzeum Miejskiego
„SztYGarka”*

*Sylwia Winiarek
Rzecznik Prasowy
Biuro Komunikacji
ArcelorMittal Poland*

Magdalena Cyankiewicz
mcyankiewicz@muzeum-dabrowa.pl

Francuscy twórcy w Dąbrowie Górniczej

Od kilku lat Towarzystwo Przyjaciół Dąbrowy Górniczej wspólnie z Muzeum Miejskim „SztYGarka” wydaje miniaturowe zeszyty serii „Industriae Theatrum ex Silesia”. Czwarty tomik postanowiono poświęcić zachowanym i na nowo odkrytym dziełom dwóch Francuzów. Pierwszy z nich to światowej sławy rzeźbiarz, który wstawił się realizacją najbardziej rozpoznawalnego symbolu Nowego Jorku, jakim jest bez wątpienia Statua Wolności, a drugi to osiadły w Polsce Francuz, znakomity działacz międzynarodowego ruchu architektonicznego, twórca m.in. budynku warszawskiej ASP i wielki miłośnik stolicy. W naszym regionie sylwetki tych dwóch twórców Fryderyka Augusta Bartholdiego i Alfonsa Gravieria połączyło jedno miejsce, w którym zobaczyć można ich niezwykle prace. To dawna Szkoła Górnicza „SztYGarka” (obecnie Zespół Szkół Zawodowych im. S. Staszica), a także zlokalizowane pod jednym adresem Muzeum Miejskie „SztYGarka” w Dąbrowie Górniczej.

Popiersie inżyniera Franciszka-Feliksa Verdié autorstwa Fryderyka Augusta Bartholdiego, twórcy Statui Wolności, prezentowane w Muzeum Miejskim „SztYGarka”

Projekt „**Bartholdi i Gravier.** Francuskie konteksty dzieł sztuki związanych z przemysłem XIX i XX wieku w województwie śląskim” to wspólne przedsięwzięcie, które zostało dofinansowane ze środków budżetowych Samorządu Województwa Śląskiego w 2015 roku. Dzięki tej dotacji możliwe było wydanie interesującej ze względu na treść i formę publikacji oraz stworzenie planszowej wystawy. W przygotowanym opracowaniu, autorstwa Andrzeja J. Wójcika oraz Tomasza Grygiela z Polskiej Akademii Nauk w Warszawie, znalazły się nieznane i niepublikowane wcześniej na gruncie polskim materiały, a efekty wydano w interesującej edytorsko i graficznie formie. Tłumaczenia fragmentów publikacji na język francuski i angielski zwiększyły krąg odbiorców, poszerzając go również o czytelników z francuskiego kręgu językowego.

Dzięki tej realizacji wydawniczej i wystawienniczej możliwa stała się popularyzacja zachowanych i na nowo odkrywanych dzieł dwóch Francuzów, które można zobaczyć na terenie Dąbrowy Górniczej. Autorzy publikacji wykorzystali nowo pozyskane materiały, dotąd niepublikowane i nieznane wśród regionalistów oraz historyków sztuki, a ich opracowania pomimo założeń stworzenia opracowań popularyzatorskich, mają walory i charakter tekstów naukowych. Oprócz tytułowych postaci i ich dzieł, teksty rozszerzono o zupełnie nowe treści i odkrycia, czego przykładem może być wymieniana w publikacji pełnopostaciowa rzeźba (obok popiersia francuskiego inżyniera Franciszka-Feliksa Verdié), która znajduje się w III Pawilonie „SztYGarki”. Nosi tytuł „Górnik”. Jej autorem okazał się związany ze Śląskiem Cieszyńskim i Krakowem Jan Raszka, który również miał francuski epizod w swoim życiu. Artystę odznaczono Legią Honorową.

Wszystkich chętnych i spragnionych poznania francuskiego odcienia naszych dąbrowskich dzieł sztuki zapraszamy do sięgnięcia po publikację „Bartholdi i Gravier. Francuskie konteksty dzieł sztuki związanych z przemysłem XIX i XX wieku w województwie śląskim”. Bezpłatne egzemplarze wyszukanego typograficznie wydawnictwa można otrzymać w Muzeum Miejskim „SztYGarka”.

„Górnik” autorstwa Jana Raszki, prezentowany w holu III Pawilonu ZSZ „SztYGarka”